

Svar på skriftligt spørgsmål om tillämpning av Single-used plastics (SUP)-direktivet

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 38/2021 rd undertecknat av riksdagsledamot Joonas Könttä /cent:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta så att Single-used plastics (SUP)-direktivet inte tillämpas på inlandsvattnen i Finland?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Avfall från fiskeredskap har identifierats som en av faktorerna som orsakar nedskräpning av haven i Europa. Därför har man inkluderat även fiskeredskap som innehåller plast i direktivet om att minska vissa plastprodukters inverkan på miljön, trots att dessa inte är för engångsbruk såsom andra produkter som ingår i direktivets tillämpningsområde och såsom namnet engångs-plastdirektivet (SUP-direktivet) skulle ge anledning att anta.

Nedskräpningen som orsakas av fiskeredskap är en del av nedskräpningsproblemet i våra vattendrag. Enligt rapporten Suomen ympäristökeskuksen merialueen roskaantumisen lähteet kommer cirka 6,3 procent av skräpet på havsstränderna (antal) från fisket. Mätt i volym och vikt är andelen större, eftersom den största delen av skräpet är små cigarettstumpar. I siffran finns dock även andra fiskeredskap än de som regleras i direktivet. Andelen 0,06 % som nämns i det skriftliga spørgsmålet är en kategori i den nämnda rapporten som endast innehåller några fisketillbehör och där bland annat nät, fiskelina och flöten saknas.

Nedskräpningen av Finlands inlandsvatten har inte undersökts, men det betyder inte att det inte skulle förekomma någon nedskräpning och genom den skador för organismer och människor. Finland är ett land med tusentals inlandsvatten. Inlandsvattnen bör också hållas säkra och fria från skräp. Bortglömda fiskeredskap i vattnen och på stränderna orsakar skada och lidande för djur och natur även i inlandsvattnen.

Direktivet förutsätter att avfallshantering (separat insamling, transport och hantering) ordnas för fiskeredskap. Avfallshanteringen ska vara avgiftsfri och smidig för fiskaren eller för annan sista innehavare av fiskeredskapet. På så sätt vill man trygga en ren natur för människor och djur, och samtidigt säkerställa ett enkelt sätt för fiskaren att göra sig av med avfallet. Samma fiskeredskap används både på inlandsvatten och i havsområden. Tillverkaren eller importören av fiskeredskapet som skulle betala för avfallshanteringen, kan inte veta var produkten används. Man vill trygga möjligheten till en avgiftsfri separat insamling av avfall från fiskeredskap jämnt både för fiskare i havsområden och inlandsvatten.

Miljöministeriet strävar efter lösningar i den nationella implementeringen av direktivet, vilka är så ändamålsenliga som möjligt i vårt lands förhållanden och orsakar så lite kostnader som möjligt. I den nationella implementeringen av direktivet kan man överväga hur insamlingen av avfallet förverkligas i praktiken. Det kunde vara ändamålsenligt att bestämmelserna som gäller tillverkare och importörer av redskap som används i kommersiellt fiske skulle vara mer krävande än förpliktelserna som gäller producenter av fiskeredskap med drag som används i fritidsfiske. Det kunde vara ändamålsenligt att placera separata, fasta insamlingsställen endast i yrkesfiskehamnar av vilka majoriteten är havshamnar. Annan insamling skulle kunna ordnas exempelvis som regelbundna kampanjer eller med cirkulerande insamlingsställen.

Eftersom frågan har väckt mycket diskussion både offentligt och i sociala medier, har miljöministeriet besvarat de vanligaste frågorna på sin webbplats. <https://ym.fi/sup-direktiivi-ja-kalastus-valineet-ukk>

Helsingfors 10.3.2021

Miljö- och klimatminister Krista Mikkonen